

Henryk Paner, Maria Lipińska

Rotmanka, gm. Pruszcz Gdańskie,
woj. gdańskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 20, 69-70

1986

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PIOTRÓW, gm. Zadsm
woj. sieradzkie
Stanowisko 12

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Wojciech Śliński przy współpracy mgr Gabrieli Rycła. Finansował WKZ w Sieradzu. Pierwszy sezon badań. Osada z okresu halasztackiego, wpływów rzymskich i wczesnego średniowiecza.

Stanowisko położone jest ok. 200 m na zachód od rzeki Pisi, ok. 300 m na wschód od linii kolejowej Karsznice-Gdynia i ok. 200 m na północny wschód od cmentarzyiska wielokulturowego na stan. 1, badanego w latach poprzednich.

Osada została odkryta podczas badań powierzchniowych, przeprowadzonych w 1985 r., w ramach AZP. Badania koncentrowały się w części północno-zachodniej i południowej osady. Zbadano obszar o powierzchni 656 m². Odkryto 14 jam i 1 palenisko kultury łutyckiej z okresu halasztackiego, 11 palenisk i 1 obiekt /nr 13/ kultury przeworskiej z okresu rzymskiego oraz 2 chaty z okresu wczesnego średniowiecza.

Wielkość jam kultury łutyckiej wahała się od 50 do 200 cm, z głębokość od 25 do 70 cm. Zawartość ich stanowiły nieliczne fragmenty ceramiki. Palenisko miało kształt owalny o śr. ok. 170 cm. W wypełnisku stwierdzono fr. ceramiki, kilka fr. kości zwierzęcych, węgle drzewne i przepalone kamienie.

Paleniska z okresu rzymskiego były owalne o średnicy ok. 150 cm. Wystąpiły w nich nieliczne fragmenty ceramiki, węgle drzewne i przepalone kamienie. Niewątpliwie najciekawszym był obiekt nr 13. Zbudowany z dużych kamieni układających się owalnie; wewnątrz stwierdzono występowanie polepy i gliny oraz nielicznych fragmentów ceramiki. W przekroju obiekt miał kształt niecki o głębokości ok. 25 cm. Dno wyłożone było dużymi kamieniami. Wymiary obiektu: długość 250 cm, szerokość 180 cm. Funkcja obiektu na razie nie została bliżej określona.

Chaty wczesnośredniowieczne miały wymiary ok. 450 x 250 cm, dłuższa oś zorientowana była na kierunku E-W. W ich wypełniskach znajdowały się fragmenty ceramiki i kości zwierzęce. Palenisk nie stwierdzono. Luźno został znaleziony żelazny grot strzały z tulejką.

Badania będą kontynuowane.

PODŁĘŻE, gm. Niepołomice
woj. krakowskie

patrz
epoka brązu

PODRZECZE
woj. leszczyńskie
Stanowisko 3

patrz
epoka brązu

RADŁOWICE, gm. Domanów
woj. wrocławskie
Stanowisko 3

patrz
okres wpływów rzymskich

ROTMANKA, gm. Pruszcz Gdański
woj. gdańskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne
w Gdańsku

Badania ratownicze prowadził mgr Henryk Paner przy współudziale Marii Lipińskiej. Finansowało Muzeum Archeologiczne w Gdańsku i Gdańska Stocznia Remontowa. Trzeci sezon badań. Osada z wczesnej epoki żelaza.

Stanowisko leży ok. 2 km na zachód od północnego krańca zabudowy Pruszcza Gdańskiego, przy czym dotychczas odkryte obiekty koncentrowały się na stokach wzgórza 50, 7 usytuowanego na południe od zabudowań PGR Rotmanka.

W trakcie obserwacji wykopów budowlanych odkryto w miejscu odległym o ok. 300 m na południowy zachód od kulminacji wzgórza 50, 7 240 m na północ od drogi i 50 m na wschód od krawędzi lasu - skłapięto przepalonej gliny i kamieni. Podjęte natychmiast badania doprowadziły do odkrycia na głęb. 40 cm od powierzchni zarysu owalnej jamy otoczonej wieńcem kamieni i wypełnionej przepaloną silnie gliną. Wymiary jamy na osi N-S - 250 cm, na osi W-E - 210 cm, głębokość 120 cm /od powierzchni terenu 180 cm/. Stwierdzono, iż ścianki obiektu do głębokości 100-110 cm obłożone były gliną i ułożonymi w trzech kolejnych warstwach. Szczeliny między kamieniami były starannie uszczelnione gliną, którą również wymazano niewielką, owalną kotlinkę na spągu obiektu; jej wydary na osi N-S 120 cm, na osi W-E - 80-100 cm.

We wnętrzu odkryto trzy warstwy spalenizny rozdzielone grubymi warstwami przepalanej gliny /20-30 cm/ ze śladami po konstrukcji drewnianej wykonanej z okrągłaków, bądź z negatywami brzegów kamieni umacniających ściany obiektu.

W najniższej położonej warstwie spalenizny natrafiono na kilkanaście fr. ceramiki naczynowej, datowanych na wczesny i środkowy okres lateński, podobny kształt materiału wystąpił w warstwie rumożu między środkową a najwyższą warstwą spalenizny.

Pomiędzy najwyższej położonymi kamieniami dostrzeżono kilka niewielkich, słabo czytelnych skupisk węglików drzewnych, które można by interpretować jako ślady po drewnianym szkielecie zadaszenta obiektu. Nie znaleziono śladów żuźla, wapna, kości ani ziaren zboża, wobec czego obiekt zinterpretowano jako piec do wypалу ceramiki. Jego funkcjonowanie było dwukrotnie przerwane zawaleniem ale zadaszenta, przy czym zwalony rumoż nie został całkowicie usunięty, lecz tylko ubity i wyrównany do poziomu, po czym po odbudowaniu używano piec ponownie. Po kolejnym, trzecim zawaleniu się zadaszenta, piec nie został już odbudowany.

Zarówno solidna konstrukcja, jak i wyróżnione 3 fazy użytkowania obiektu, wskazują na jego powiązanie z osadnictwem o stałym charakterze. Być może jego użytkownikami byli mieszkańcy osady, której relikty odkryto na tym samym stanowisku w trakcie prowadzonych tu w latach 1984-1985 badań ratowniczych.

RZESZÓW
Zamek

patrz
późne średniowiecze

STARGARD QUBIŃSKI, gm. Gabin
woj. zielonogórskie
Stanowisko 10

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej
Zakład Archeologii Nadodrza
we Wrocławiu

Badania prowadził doc. dr hab. Grzegorz Domański. Finansował WZIR w Zielonej Górze. Pierwszy sezon badań. Osada i cmentarzysko kultury łużyckiej, osada kultury luboszyckiej.

Na stanowisku znanym jako osada kultury łużyckiej o bliżej nieokreślonej chronologii, w trakcie badań ratowniczych przeprowadzonych w czasie melioracji pól i w dwóch wykopach o powierzchniach 100 m², odkryto ślady 22 obiektów. Znaleziony grób ciałopalny i ślady drugiego pochodzą z III okresu epoki brązu. 5 obiektów należy wiązać z osadą kultury łużyckiej z okresu halstackiego. 7 jam reprezentuje osadę kultury luboszyckiej z okresu późnorzymskiego. Znaleziono w nich m. in. ceramikę toczoną i typowe dla tej kultury okrągłe ciężarki tkackie. Pozostałe jamy nie zawierały materiału lub niewielką ilość niecharakterystycznych ułamków naczyń.

Badania zakończono.

STARY SĄCZ
woj. nowosądeckie
Stanowisko 1

Muzeum Żup Krakowskich
Wieliczka

Badania prowadził doc. dr hab. Antoni Jodłowski. Finansował Urząd Miasta w Starym Sączu i Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka. Drugi sezon badań. Osada kultury łużyckiej.

Kontynuowano badania przechodząc do wykopalisk systematycznych. Teren osady przeznaczony jest na rozbudowę cmentarza komunalnego. Przebadano obszar 112 m². Eksplorację przeprowadzono do głębokości 80-120 cm. Układ stratygraficzny tworzyły zasadniczo dwie warstwy, a mianowicie humus o miąższości 40-40 cm i żółta glina calcowa z domieszką drobnych kamieni, miejscami żwiru. Na pograniczu humusu i calca stwierdzono w kilku miejscach znikome ślady warstwy osadniczej o zabarwieniu brązowym oraz 9 obiektów kulturowych /3 paleniska, 2 jamy, 4 ślady po skupach i 1 skupisko ceramiki/. Materiał zabytkowy odkryty podczas badań stanowi wyłącznie ceramika kultury łużyckiej /w tym pojedyncze ułamki "bricquetage"/. Pozwalają one datować osadę wstępnie na środkową i późną fazę kultury łużyckiej.

Badania będą kontynuowane.

STROBIN, gm. Konopnica
woj. sieradzkie
Stanowisko 2

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził mgr Zdzisław Kaszewski. Finansował WKZ w Sieradzu. Trzynasty sezon badań. Osada obronna górnośląsko-małopolskiej grupy kultury łużyckiej /podgrupy kpińskiej/ z okresu halstackiego D i wczesnego okresu lateńskiego /550-300 p. n. e./.